

Yritysrahoituksen tietopaketti

– kirjanpidon, tuloverotuksen ja alv:n näkökulma

Leena Rekola-Nieminens

YRITYSRAHOITUksen TIETOPAKETTI

- KIRJANPIDON, TULOVEROTUSEN JA ALV:N NÄKÖKULMA

Leena Rekola-Niemiinen, KLT, ekonomi, taloushallinnon koulutaja,
Tmi Leena Rekola-Niemiinen

SISÄLLYS

YRITYSRAHOITUSEN TIETOPAKETTI – KIRJANPIDON, TULOVEROTUSEN JA ALV:N NÄKÖKULMA

OSIO 1	OSIO 2	OSIO 3	OSIO 4	OSIO 5	OSIO 6
Oman pääoman muotoinen rahoitus ja sen palautus	Vieraan pääoman muotoinen rahoitus	Myyntisaatavien rahoitusmuodot	Rahoitus-arvopaperit	Maksuvälineitä ja tapoja kirjanpidossa	Lainarahoitus – rahoittajan tilinpäätösanalyysi ja covenantit
- Osakepääoman korotus - SVOP-sijoitus - Pääomalaina opon ja vpon väliissä - Vaihtovelkakirjalaina	- Lainaraholitus - Osamaksukuppa - Leasingraholitus - Luottolinien tili - Joukkorahoitus - Vertaislainat - Tuet ja julkiset rahoitusläh.	- Factoringraholitus - Laskukannan myynti	- Osakkeet ja yhtiöosuudet - Sijoitusrahasto-osuudet - Kapitalisaatiopimukset	- Verkkokaupan maksutavat - Kybervaluutat - Arvosetelit	- Yrityksen tilinpäätösratikka - rahoittajan näkökulmasta - Keskelsimmat tunnuluvut - rahoituksen kannalta - Sopimusvakudet

OSIO 1

OMAN PÄÄOMAN MUOTOINEN RAHOITUS JA SEN PALAUTUS

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUS JA ALENTAMINEN

4

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUS

- OYL luku11
- Korotustavat
 - Maksullinen osakepääoman korotus tuo uusia varoja
 - Rahastokorotus ei tuo yhtiöön uusia varoja
 - Osakepääomasijoitus tuo uusia varoja
 - Maksuton osakeanti ei tuo yhtiöön uusia varoja

5

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUS

- Kirjaukset
 - Per osakeantisaamiset an osakeanti TAI
 - Per osakeantisaamiset an osakeanti ja SVOP
 - Merkinnästä
 - Per pankki an osakeantisaamiset
 - tilotteesta
 - Per osakeanti an osakepääoma
 - kaupparekisteriotteesta

6

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUS

- Osallistumisesta osakepääoman korotukseen ei mene varainsiirtoveroa
- Osakeyhtiön hankkiessa ja luovuttaessa omia osakkeitaan menee varainsiirtovero
- Osakepääoman kustannus on osinko

7

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUS

- Jaettavan osingon käsittely
 - Kirjaus per Edellisten tilikausien voittovarat an Osingonjakovelka
 - Tositteena pöytäkirjakopio
 - Tilikauden päätyessä maksamaton osinko henkilötilille
 - Oma suositukseni
 - Henkilöosakkaiden ennakonpidätys
 - Ketjuverotuskielto

8

OSAKEPÄÄOMAN PALAUTUS

- Jakaminen osakkaille
 - Velkojainsuojamänenettely
- Siirto SVOP-rahastoon
 - Velkojainsuojamänenettely
- Tappion kattaminen
 - Ei velkojainsuojamänenettelyä
 - Osingtonjakorajoitus

9

OSAKEPÄÄOMAN PALAUTUS

- Osakkaalla ei veroseuraamuksia hankintamenoon saakka
- Kirjaus
 - Per Osakepääoma an muut lyhytaikaiset velat
 - Tositteena kaupparekisteriote

10

SVOP-SIJOITUS KIRJANPIDOSSA JA VEROTUKSESSA

11

SVOP-SIJOITUS KIRJANPIDOSSA JA VEROTUKSESSA

- SVOP = Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

12

SVOP-SIJOITUS KIRJANPIDOSSA JA VEROTUKSESSA

- OYL 8 luku 2 §
- Muodostuu
 - Osuuksista merkintähinnasta, joka ei ole osakepääomaa eikä vierasta pääomaa
 - Muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon
 - Rahasijoitus, osa apportista
 - Osakepääoman alentamisen määrä, jolla ei kateta tappioita

13

SVOP-SIJOITUS KIRJANPIDOSSA JA VEROTUKSESSA

- Kirjaus voi olla per Saamiset an SVOP
 - Voi kirjata saamiseksi, vrt. pääomalainaa
- Osakemerkinän yhteydessä
 - Per osakeantisaamiset an osakeanti ja an SVOP
- SVOP-sijoitusta ei rekisteröidä Kaupparekisteriin

14

SVOP-SIJOITUS KIRJANPIDOSSA JA VEROTUKSESSA

- Sijoituksen palautus verotetaan pääsäännön mukaan osinkona
- Kuitenkin luovutusvoittosäännösten mukaan, jos palautus tapahtuu
 - 10 vuoden sisällä sijoituksesta
 - Sijoituksen tehneelle, joka voi osoittaa sijoituksen

15

PÄÄOMALAINA OMAN JA VIERAAN PÄÄOMAN VÄLISSÄ

16

PÄÄOMALAINA OMAN JA VIERAAN PÄÄOMAN VÄLISSÄ

- KPL 5 luku 5 c §
 - Omaa pääomaa, jos IAS-asetuksen mukainen
 - Muutoin vierasta pääomaa
- Kila 2006/1787
 - Ei voi kirjata saamiseksi

17

PÄÄOMALAINA OMAN JA VIERAAN PÄÄOMAN VÄLISSÄ

- OYL 12 luku
 - Takaisinmaksun takasijaisuus
 - Palautus sidottu oman pääoman määrään
 - Vakuudettomuus
 - Yhtiö ja sen tytäryhteisöt
 - Koronmaksun rajoitukset
 - Kirjaamaton korko liitetietona
 - Merkitään taseeseen erillisenä eränä

18

PÄÄOMALAINA OMAN JA VIERAAN PÄÄOMAN VÄLISSÄ

- IFRS ehtoisuus Kila 2016/1950
 - Takaisinmaksun takasijaisuus
 - Eräpäivätömyys
 - Tuoton maksu mahdollinen vain jos osingonmaksukin
 - Kila 2018/1979
 - Oman pääoman ryhmässä viimeisenä, omana erillisenä kohtanaan: VII Pääomalainat.
 - Lainan antajalle maksetun tuoton kirjaus

19

VAIHTOVELKAKIRJALAINA

20

VAIHTOVELKAKIRJALAINA

- OYL 10 luku
- Antaa velkojalle mahdollisuuden kuitata lainasaatavansa velallisen osakkeilla

21

OSIO 2 VIERAAN PÄÄOMAN MUOTOINEN RAHOITUS

LAINARAHOTUS

23

LAINARAHOTUS

- Lainat rahoituslaitoksilta
 - Tasalyhenteinen
 - Annuiteetti
 - Jako pitkä- ja lyhytaikaisiin
 - Korot suoriteperusteella, kulut maksuperusteella
 - Kurssierot varovaisuuden periaatteella
 - Vakuksista liitetieto
 - liitetietotositteet

24

LAINARAHOTUS

- Takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta
 - Työeläkevakuutusmaksuista kertyneen rahaston takaisinlainaus

25

OSAMAKSUKAUPPA

26

OSAMAKSUKAUPPA

- Osamaksuvelka kuuluu Ostovelkoihin
- Jako lyhyt- ja pitkääikaisiin
- Liitetiedoissa osamaksuvastuu
 - Vakuutena rahoitettu hyödyke
 - Liitetietotosite

27

OSAMAKSUKAUPPA

- Kirjaus per Kalusto an Osamaksuvelat
 - Heti täysi poisto-oikeus, jos EVL yhteensopivat poistot suunnitelmapoistoina
 - Käyttöönottoehdo
 - Hyödykekohtaisissa poistoissa kuukausikohdainen menettely > poistoeroa voi kasvattaa
 - Alv heti vähennettäväissä
 - Vrt. leasingrahoitus

28

LEASINGRAHOITUS

29

LEASINGRAHOITUS

- FAS käytännössä käsitellään vuokrana
 - Alv-vähennys per vuokraerä
- Ensimmäisen vuokraerän jaksotus
 - Suoriteperusteenvaakaan koko leasingmääärä jaetaan tasaisesti kaikille sopimuskuausille
- Jäljellä olevat leasingerät kerrotaan liitetiedoissa vastuuna
 - Rahoittajien tunnuslukulaskennassa kuin velkaa

30

LEASINGRAHOITUS

- Ensimmäinen erä on 11.800 €
- 35 erää à 1.000 €
- Yhteensä vuokrat $46.800 \text{ €} > 46.800/36$ on 1.300 €
- Jaksotus $11.800 \text{ €} - 1.300 \text{ €} = 10.500 \text{ €}$
- Kuukausioikaisu $10.500 \text{ €} / 35 = 300 \text{ €}$
- Jako lyhyt- ja pitkääikaisiin siirtosaamisiin

31

LEASINGRAHOITUS

- KPL 5 luku 5 b §
- Rahoitusleasingopimus voidaan käsitellä kuten olisi ostettu tai myyty kyseinen hyödyke
- Ostettaessa
 - Pääomitus per Kalusto an Velat
 - Kuukausimaksut per Velat an Pankki
 - Suunnitelmanmukaiset poistot kalustosta
 - Tuloverotuksessa ja arvonlisäverotuksessa kuten vuokrana käsitelty leasing

32

LUOTOLLINEN YRITYS/KÄYTTÖTILI

33

LUOTOLLINEN YRITYS/KÄYTTÖTILI

- Myönnettyä limiittiä ei kirjata kirjanpitoon
- Tili esitetään tilinpäätöksessä tilinpäätöspäivän saldon mukaisesti vastaavissa tai vastattavissa
- Limiitille annettu vakuus liitetietona

34

JOUKKORAHOTUS

35

JOUKKORAHOTUS

- Yritys kerää kuluttajilta/yrityksiltä rahoitusta tiettyyn projektiin

36

JOUKKORAHOTUS

- Määrittelyä :
 - Sijoitukset tulevat suurelta määrältä sijoittajia
 - Keskimääräinen sijoitus on suhteellisen pieni
 - Sijoittaminen ja rahankeräys tapahtuvat verkossa

37

JOUKKORAHOTUS

- Lahjoituspohjainen / tuottoa
 - Hyväntekeväisyys
- Vastikkeellinen / tuottoa
 - Ennakkotilaus, etuja
- Osakepohjainen / pääomaa
 - Osakesijoitukset
- Velkapohjainen / velkaa
 - Joukkovelkakirjalaina ym.

38

VERTAISLAINAT

39

VERTAISLAINAT

- P2P
- Pikavippejä edullisempaa
- Tapahtuu verkossa tunnistautumattomina
- Verottajan ohje menetyksille

40

TUET JA JULKiset RAHOITUSLÄHTEET (ESIM. TEKES)

41

TUET JA JULKiset RAHOITUSLÄHTEET (ESIM. TEKES)

- Jos tuki myönnetään kuluksi kirjattuun kohteeseen, tuki on liiketoiminnan muu tuotto
- Jos tuki myönnetään aktivoituun kohteeseen, on valittavissa kaksi menettelyä
- Asunto-osakeyhtiöllä avoin menettely
 - Korjaukset 0,00
 - ./ Saadut korvaukset - 0,00
 - ./ Saadut avustukset - 0,00
 - ./ Aktivoinnit taseeseen - 0,00 - 0,00

42

TUET JA JULKiset RAHOITUSLÄHTEET (ESIM. TEKES)

- FAS-menettely
 - Saatu tuki kirjataan netottamaan hankkeen hankintamenoa taseeseen
 - Liitetietojen olettamasäännös
- Vaihtoehtoinen menettely
 - Saatu tuki kirjataan pitkääikaisiin siirtovelkoihin ja tuloutetaan sieltä hankkeen bruttoarvosta tehtäviä poistoja vastaavasti
 - Edellyttää liitetietoa

43

TUET JA JULKiset RAHOITUSLÄHTEET (ESIM. TEKES)

- Myönnetyn avustuksen kirjaamishetki
 - Kila 2016/1962
 - Kirjanpidon järjestäminen niin, että avustuksen tilitys saadaan johdettua kirjanpidosta

44

OSIO 3 MYYNTISAATAVIEN RAHOITUSMUODOT

FACTORINGRAHOITUS

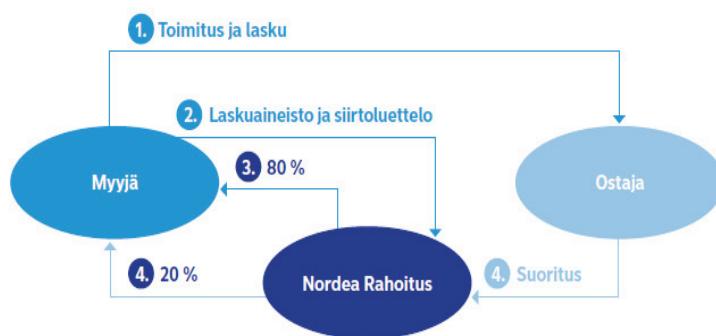

46

FACTORINGRAHOITUS

- Laskuluotto
- Myyntilaskut muodostavat vakuuden järjestelylle
 - Pysyvä omassa reskontrassa, oma saamistili rahoittajalle
- Rahoitusyhtiö tilittää X % sille siirrettyjen laskujen arvosta
 - Per Pankki an Velat rahoittajalle
- Asiakkaan maksettua rahoitusyhtiö tilittää (100- X) %. /.. Palkkiot ./. Palautettavien laskujen ennakkomaksut
 - Per Pankki an Velat rahoittajalle
- Kuittaus per Velat rahoittajalle an Saamiset rahoittaja
- Liitetieto vastuusta

FACTORINGRAHOITUS

FACTORINGRAHOITUS

Tiliote 1.12.2018 - 31.12.2018

ID	Kuvaus	Täsmäytyspäivä	Määrä	Debetsumma	Kreditsumma
	ERITTelyn muk. suoritukset		157	0,00	45 084,06
	ERITTelyn muk. perintäsuor		1	0,00	144,00
	LASKUTUSPALVELU		145	290,00	0,00
	ALV 24,00%			69,60	0,00
	LUOTOTUSSOPIMUKSEN MUK KOR			390,77	0,00
	LUOTON LYHENNYS			27 406,60	0,00
	TILITETTÄVÄ SUMMA, EUR			17 071,09	0,00
Summa				45 228,06	45 228,06

49

LASKUKANNAN MYYNTI

50

LASKUKANNAN MYYNTI

- Laskukäteinen
- Rahoitusyhtiö suorittaa 100 % myydyistä laskuista
 - Palkkio joko laskulla tai esim. kuukauden maksu ensimmäisen erän vähennyksenä
 - Per Pankki / per Palkkiot / an Myyntisaamiset

51

OSIO 4 RAHOITUSARVOPAPERIT

OSAKKEET JA YHTIÖOSUUDET

53

OSAKKEET JA YHTIÖOSUUDET

- KILA 2004/1735
 - Sijoitukset
 - Vaihto-omaisuus
 - Rahoitusomaisuus

54

OSAKKEET JA YHTIÖOSUUDET

- Osakkeet hankintamenon määräisinä tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän arvoon
 - KPL vaatii, EVL ei anna vähentää ennen realisoitumista
 - Eriilisarvostamisen periaate
 - Tuotot ovat rahoitustuottoja
 - Arvonalennusten ja niiden palautusten seuranta tase-erittelyissä

55

OSAKKEET JA YHTIÖOSUUDET

- Rahoitusarvopaperit
 - Voidaan soveltaa KPL 5 luvun 2a § mukaista käyvän arvon menettelyä
 - Kila 1870 / 2011
 - Käyvän arvon muutos aina tulosvaikutteisesti
 - Muutos 1.1.2018, kun IFRS 9 standardi muuttui
 - Tulosvaikutteisesti kirjattu käyvän arvon nousu > EVL tuloa kirjaustilikaudella

56

OSAKKEET JA YHTIÖOSUUDET

- Henkilöyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen yhtiöosuus osakeyhtiön taseessa
 - Yksityiskäyttö tuottoa tuloslaskelmaan, ei osakeyhtiön veronalaisista tuloa
 - Henkilöyhtiön voitto-osuus ei aiheuta kirjausta, otetaan huomioon osakeyhtiön verolaskelmassa
 - Henkilöyhtiön tulon verokannaksi siten 20 % (v 2019).

57

OSAKKEET JA OSUUDET

58

SIJOITUSRAHASTO-OSUUDET

- Sijoitusrahasto-osuudet merkitään 0,xxxx tarkkuudella, seuranta samalla tarkkuudella
 - Ostettu 123,4560 osuutta yhteensä 2.592,58 euroa > 21,00 euroa / kpl
 - Myydään 30 osuutta hintaan 690,00 euroa >
 - Kirjaus per Pankki 690,00 an Osakkeet ja osuudet 630,00 (=30 * 21,00) ja an Rahoitustuotot 60,00
 - Taseessa 93,4567 osuutta arvoon a` 21,00 euroa

59

KAPITALISAATIOSOPIMUKSET

- Kapitalisaatiosopimus on vakuutustuote, johon ei enää nykyisin sisälly vakuutusturvaa
- Vakuutuksenottajalle tehty sijoitus tuottoineen maksetaan sijoitusajan päätyessä
- Sopimus voi olla
 - Sijoitussidonnainen
 - Laskuperustekorkoinen
- Kila 2005/1754 ja 2009/1836
- Verottajan ohje 29.1.2021

60

OSIO 5 MAKSUVÄLINEITÄ JA -TAPOJA KIRJANPIDOSSA

VERKKOKAUPAN MAKSUTAVAT KIRJANPIDOSSA

- Useita maksutapoja, periaatteet pitkälti samoja
- Maksutapa ei vaikuta myynnin tuloutukseen
- Per Pankki/ per Rahoituskulut / an Myynti tai välitili

SUMUP -TILITYSRAPORTTI

Tilitysraportti

Yhteensä €280.30 on siirretty pankkitilillesi 20*****42 ja varat näkyvät tililläsi 1-2 arkipäivän kuluessa.

Maksu näkyy pankkitililläsi SUMUP PID29412

[Maksutapahtumien yleisnäkymä](#)

5.1.2019 09.32 TTZUMAKGFG -	€29.00	€0.28 (0.95%)	€28.72
5.1.2019 11.28 TDU9XGZXAT -	€125.00	€1.19 (0.95%)	€123.81
5.1.2019 14.30 TDM7YK3AZ4 Kengitys	€129.00	€1.23 (0.95%)	€127.77
YHTEENSÄ	€283.00	€2.70	€280.30

63

KYBERVALUUTAT

- Virtuaalivaluutta, digitaalinen vertaisvaluutta kuten esim. Bitcoin ja useita muita
- Kila 2012/1895
 - Ei ole taseen Rahat ja pankkisaamiset –ryhmään kuuluva
 - On vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopaperien pääryhmässä, nimikkeessä "Muut arvopaperit"

64

KYBERVALUUTTA

- Verottajan syventävä vero-ohje 29.5.2018
- Yritystoiminnassa
 - Arvonnousut ja kurssivoitot veronalaista kaikissa tulolähteissä
 - Arvonalenemiset ja kurssitappiot vähennyskelpoisia vain EVL-tulolähteessä

65

ARVOSETELIT

- Kirjanpidollisesti maksuvälaine
 - Omat tilit eri seteleille
- Verottajan syventävä vero-ohje Arvoseteleiden arvonlisäverotuksesta 28.11.2018
 - Yksikäyttöarvoseteli
 - Alv-käsittely heti myytäessä seteli
 - Monikäyttöarvoseteli
 - Alv-käsittely vasta, kun seteli käytetään

66

OSIO 6

LAINARAHOTUS – RAHOITTAJAN TILINPÄÄTÖSANALYYSI JA KOVENANTIT

YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSRATKAISUT RAHOITTAJAN NÄKÖKULMASTA

- 1.1.2016 KPL:n muutos toi lisää vaihtoehtoja
 - Voivat vaikuttaa tunnuslukulaskentaan
 - Analysoijan tulee osata tunnistaa vaihtoehtoiset ratkaisut
 - Käypään arvoon arvostaminen, uutena sijoituskiinteistöt
 - Rahoitusleasingosimusten käsitellyvaihtoehdot
 - Aktivoointi – kulukirjaus
 - Tilinpäätösperiaatteiden muutos
 - Bruttotuloksesta lähtevä tuloslaskelma
 - Liitetiedot avainasemassa

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT RAHOITUKSEN KANNALTA

- Omavaraisuusaste = vakavaraisuus
- Suhteellinen velkaantuneisuus = vakavaraisuus
- Käyttökate % = kannattavuus
- Current ratio = maksuvalmius

69

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT RAHOITUKSEN KANNALTA

- Omavaraisuusaste-% = $100 * \text{omat varat} / (\text{oikaistun taseen loppusumma} - \text{tehtyyn työhön perustuvat ennakkomaksut})$
- Suhteellinen velkaantuneisuus-% = $100 * \text{oikaistun taseen velat} / \text{liikevaihto (12 kk)}$
- Current ratio = $(\text{vaihto-omaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusomaisuuusarvopaperit}) / \text{lyhytaikainen vieraas pääoma}$
- Käyttökate-% = $100 * (\text{Liiketulos} + \text{poistot ja arvonalentumiset}) / \text{liikevaihto}$

70

TYYPILLISET PK-YRITYKSILTÄ VAADITAVAT SOPIMUSVAKUUDET

- Sopimusvakuus = kovenanti
 - Oikeus tiedonsaantiin
 - Negative pledge = panttaamattomuussitoumus
 - Tunnuslukuvaatimukset
 - Vakuutustyyppiset lisävakuudet
 - Voitonjakorajoitukset

71

Kiitos osallistumisestasi Taloushallintoliiton koulutukseen!

72